

زوال از نگاه یحیی دهقانپور

در آذر ماه سال ۱۳۹۶ نمایشگاهی از عکس های یحیی دهقانپور تحت عنوان "سیب سوم" برگزار شد. او از پیشگامان عکاسی معاصر در ایران می باشد و در جریان عکاسی خلاق ایران نیز نقش به سزایی داشته است. وی تحصیلات خود را در آمریکا گذرانده و به نوعی مدرنیت موجود در عکسهایش نیز بیانگر آشنایی او با جریان های مدرن غرب و عکاسان معاصر جهان است.

برخلاف پیشینه یحیی دهقانپور و عکس های مستندش، در نمایشگاه سیب سوم با عکس های هنری و فیلسوفانه ای مواجه هستیم که دریچه ی تازه ای از هنر عکاسی و ذهن خلاق این هنرمند را به تصویر می کشد. ابزار مورد استفاده او در این مجموعه تلفن همراه هوشمند اوست که جایگزین دوربین عکاسی شده است. با توجه به سن هنرمند، تجربه عکاسی پانوراما از طریق تلفن همراه با نوعی بازیگوشی و تعجب از سرعت تکنولوژی و تغییر دنیا همراه است و درگیری وی با ابزار های نوین را گوشزد می کند. این عکس ها که سوژه ی اصلی آن ها مناظر شهری و نماد های معروف می باشند، با حرکت دست های عکاس در هنگام عکس برداری پانوراما دچار شکستگی شده اند که برداشت مخاطب از آثار را به کلی دگرگون می سازد و به مقصود عکاس نزدیک تر می نماید. این عکس های فرو ریخته و پله پله ای شده، یاد آور قرارگیری دنیا در معرض قدرت و مسائل پوچ است و مانند پارازیت های روی صفحه ی تلویزیون هستند که مانع از درک صحیح ما از مفاهیم واقعی می شوند. در میان این عکس ها مجسمه آزادی را می بینیم که در حال فرو ریختن است و به سختی مشعل آزادی را نگه داشته ، ساختمان سازمان ملل را می بینیم که به کلی در هم ریخته و پریشان است و نشان از وضعیت آشفته جهان دارد و تونل رسالت که مثل همیشه پر ازدحام و بهم ریخته است. این تصاویر به ما می گویند که حتی مهم ترین نمادها نیز از بین می روند و فرو خواهند ریخت.

در این مجموعه تسلط دهقانپور بر ادبیات و کنایه ای که از وضعیت جهان به مخاطب گوشزد می کند کاملاً قابل درک است. با اینکه هر کدام از این عکس ها در مکان ها و کشور های مختلفی ثبت شده اما شاید این تفاوت جغرافیایی در نگاه اول به چشم نیاید چون تمامی آن ها با قدرت فقط یک چیز را فریاد می زنند: وضعیت متزلزل جهان! یحیی دهقانپور از ساده ترین و دردست ترین ابزار ممکن استفاده کرده تا پرده از ظاهر جهان بردارد و واقعیت پیچیده و گیج کننده ی موجود آن را به مخاطب نشان دهد. در واقع او کوشیده تا با خلق این عکس ها به خوبی وضعیت بهم ریخته و پریشان انسان معاصر را یادآور شود.